

Του Δημήτρη Σταμούλη*

Ενδεικτικές των προθέσεων της εργοδοσίας -μεγάλης αλλά και «μικρομεσαίας»- είναι οι πρόσφατες διαιτητικές αποφάσεις που εξέδωσε ο ΟΜΕΔ και είναι άμεσα εκτελεστές. Τόσο ο ΣΕΒ όσο και η ΓΣΕΒΕΕ που κατά καιρούς εμφανίζεται ως... φιλεργατική, αλλά και κλαδικές εργοδοτικές ομοσπονδίες (βιομήχανοι ζαχαρωδών-ΕΒΒΖΕ, ζαχαροπλάστες-ΟΕΖΕ, καφεπώλες-ΟΚΕ και εστιατορες-ΠΟΕΣΕ) αρνήθηκαν να αποδεχθούν ακόμα και τις αποφάσεις των μεσολαβητών του ΟΜΕΔ παρά την σαφώς αντεργατική εναρμόνισή τους με την πολιτική λιτότητας και περικοπών της κυβέρνησης. Έτσι, με έφεσή τους απαίτησαν ακόμα πιο άγριες περικοπές σε μισθούς και επιδόματα εργαζομένων, ώστε όλη η κρίση να περάσει πάνω από τα δικαιώματά τους.

Ειδικότερα, μείωση μισθών κατά 22,5% και περιορισμό των τριετιών προβλέπουν δύο διαιτητικές αποφάσεις που εκδόθηκαν από τον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ) και αφορούν τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στον κλάδο των επισιτιστικών καταστημάτων, καθώς και στον τομέα ζαχαρωδών προϊόντων. Πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν τουλάχιστον 30.000 εργαζόμενους σε σύνολο 270.000 αφού οι όποιες ΣΣΕ πλέον δεν αφορούν τα μη μέλη επιχειρήσεων εργοδοτικών οργανώσεων. Σύμφωνα μάλιστα με τα τελευταία στοιχεία των εργοδοτών, στους συνδέσμους τους εκπροσωπείται μόλις το 10% αυτών, καθώς οι εργοδότες μαζικά αποχωρούν για να μην καλύπτονται από καμία συλλογική σύμβαση και να πληρώνουν όσο θέλουν.

Η αρχική προσφυγή στον ΟΜΕΔ είχε γίνει από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργατών Επισιτισμού και Υπαλλήλων Τουριστικών Επαγγελματιών (ΠΟΕΕ-ΥΤΕ), το 2014, όταν και επετράπη εκ νέου, έπειτα από απόφαση του ΣτΕ και αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία. Στην περίπτωση της σύμβασης για τα επισιτιστικά και τουριστικά καταστήματα όλης της χώρας, η αρχική, διαιτητική απόφαση της τριμελούς Επιτροπής του Οργανισμού προέβλεπε μειώσεις της τάξης του 20%, έναντι αιτήματος των εργοδοτικών φορέων για -28%. Ωστόσο με την τελευταία απόφαση της πενταμελούς η μείωση αυξήθηκε στο 22,5%.

Οι εργοδότες έπαιξαν και το χαρτί της αντιπροσωπευτικότητας, καθώς π.χ η ΟΕΖΕ (ζαχαροπλάστες) σε σύνολο 5.455 επιχειρήσεων δήλωσε ότι εκπροσωπεί μόλις 1.405, ενώ στις τελευταίες αρχαιρεσίες έλαβαν μέρος 865. Αυτό όμως απορρίφθηκε διότι ο νόμος δεν απαιτεί την αντιπροσωπευτικότητα της εργοδοτικής οργάνωσης ως στοιχείο ικανότητάς της για συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις. Οι εργοδότες εφεσίβαλλαν και τον καθορισμό των μισθών τεχνιτών, βοηθών, και ημερομισθίων λαντζέρηδων και επιδομάτων, και των λοιπών όρων εργασίας των εργαζομένων στα εργαστήρια ζαχαρωδών, επειδή «δεν ελήφθη υπόψη η πραγματική οικονομική κατάσταση του κλάδου». Ποια είναι όμως η εικόνα του κλάδου; Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΙΚΑ, παρά την αύξηση της απασχόλησης μισθωτών τον Απρίλιο 2016, οι περισσότερες θέσεις εργασίας ήταν μερικής απασχόλησης, καθώς αυξήθηκαν κατά 118,2%, ενώ οι θέσεις πλήρους απασχόλησης μόλις 11,5%.

Ας δούμε όμως και την εξέλιξη στην πράξη των μισθών. Από την ΣΣΕ του 2010 επήλθαν μειώσεις στην ΣΣΕ 2012 κατά 15%. Ακολούθησε νέα μείωση από το 2012 ως τον Απρίλιο 2015 κατά 27,64% στον μέσο μισθό και κατά 26,6% στο μέσο ημερομίσθιο. Η μείωση ήταν μεγαλύτερη στους μερικώς απασχολούμενους, 30,3% μέσο ημερομίσθιο και 32% μέσος μισθός. Τον Απρίλιο 2015 ο μέσος μισθός

πλήρους απασχόλησης είχε πέσει στα 944,7 ευρώ και το μέσο ημερομίσθιο στα 39,3 ευρώ, όταν τον Ιανουάριο 2012 ήταν αντίστοιχα 1198,3 και 49,8 ευρώ. Οι εργοδότες επίσης επικαλέστηκαν στοιχεία έρευνας που έδειχνε μείωση της εγχώριας αξίας αγοράς του κλάδου και πτώση τζίρου ως 20% την διετία 2013-14. Από την άλλη, η καταβύθιση μισθών και εργασιακών σχέσεων δεν ελήφθησαν υπόψη στην τελική απόφαση. Μάλιστα η τελική απόφαση όχι μόνο δεν αναίρεσε την κατάργηση ανθυγιεινού επιδόματος αλλά περιόρισε από 10 σε 6 τις τριετίες, για τους παλιούς εργαζόμενους. Το πιο εξοργιστικό είναι ότι οι εργοδοτικοί φορείς αποφάσισαν να προσφύγουν δικαστικά για την κατάργηση και αυτής ακόμα της απόφασης.

Οι εστιάτορες που εκφράζονται διά του προέδρου της ΓΣΕΒΕΕ και της ΠΟΕΣΕ Γ. Καββαθά, ο οποίος στα κανάλια εκφράζεται... υπέρ των ΣΣΕ, απαίτησαν μειώσεις 20% στο κατώτατο ημερομίσθιο, λόγω μείωσης του κύκλου εργασιών και αύξησης του κόστους και τελικά πέτυχαν μειώσεις 22,5%. Κι όλα αυτά, όταν με βάση στοιχεία του ΙΚΑ, την περίοδο 2012-2015 η μείωση μέσων μισθών ανήλθε σε 26,1% και οι πλήρως απασχολούμενοι μειώθηκαν από 57,7% τον 2012 σε 41,8% το 2015. Να σημειωθεί ότι η πενταμελής επιτροπή αποφάσισε μείωση επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας στο προσωπικό εστιατορίων και ταβερνών πλην σερβιτόρων από 5,28 ευρώ σε 4,63 ευρώ. Το μόνο θετικό είναι η θέσπιση επιδόματος 10% στους ντιλιβεράδες...

*Δημοσιεύτηκε στο ΠΡΙΝ 16/10/2016